

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/51/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521208005
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7521208005.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Tomáš Tomčovčík, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Nerudova 14, o zaplatenie 1.642,40 € s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Mestského súdu Košice sp. zn. K3-10Csp/165/2021 zo dňa 22. júna 2023

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok Mestského súdu Košice č.k. K3-10Csp/165/2021-257 zo dňa 22. júna 2023 vo vyhovujúcom výroku I. a vo výroku III. o náhrade trov konania.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) zhora označeným rozsudkom výrokom I. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 642,40 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 465,30 € od 3. mája 2019 do 17. apríla 2020, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 456,40 € od 18. apríla 2020 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 114,90 € od 21. mája 2019 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 114,90 € od 21. júna 2019 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 114,90 € od 21. júla 2019 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 114,90 € od 21. augusta 2019 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 114,90 € od 21. septembra 2019 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 114,90 € od 21. októbra 2019 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 114,90 € od 21. novembra 2019 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 114,90 € od 21. decembra 2019 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 114,90 € od 21. januára 2020 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 114,90 € od 21. februára 2020 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 37,00 € od 21. marca 2020 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Výrokom III. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % proti žalovanému s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia 1.642,40 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 3. mája 2019 do zaplatenia titulom nesplateného úveru zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere (zmluva o poskytnutí Najľahšej pôžičky) dňa 18. apríla 2015 medzi veriteľom Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom v Kežmarku a žalovaným, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 4.000 €. Žalovaný sa zaviazal splácať pôžičku v 60 mesačných splátkach po 114,90 € až do celkovej sumy pôžičky vo výške 6.894 €. Splatnosť splátok bola dohodnutá k 20. dňu v mesiaci s tým, že 1. splátka bola splatná 20. mája 2015 a termín konečnej splatnosti bol určený údajom 4/2020. V zmluve bola uvedená RPMN vo výške 25 %, fixná ročná úroková sadzba vo výške 25 %, odplata vo výške 26,73 %, údaj o priemernej hodnote RPMN vo výške 18,34 %, údaj o najvyššej prípustnej výške odplaty vo výške 27,90 %. Celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť, bola uvedená sumou 6.699,60 €, a teda celkové náklady spotrebiteľa boli uvedené v zmluve údajom vo výške 2.699,60 €. Doba trvania zmluvy bola určená do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy. Ku dňu podania žaloby uhradil žalovaný 5.058,80 €. Žalobca listom z 27.2.2019 označeným ako „Predžalobná upomienka“ vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a zároveň ho upozornil na možnosť zosplatnenia úveru. Keďže žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil, žalobca dňa 19.4.2019 úver zosplatnil, o čom informoval žalovaného listom z 27.4.2019, označeným ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavoval 1.642,40 €. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti bolo žalovanému zasielané obyčajnou zásielkou a žalobca nedisponoval dokladom o jej doručení žalobcovi. Predžalobná upomienka z 27.2.2019 bola žalovanému doručená dňa 4.3.2019, o čom žalobca predložil doručku.

4. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 21. apríla 2015 vzal súd za preukázané, že jej obsahom v bode IV. bola prihláška k poisteniu schopnosti splácať splátky pôžičky s uvedením, že poistenie nie je povinné. Z tohto článku zmluvy vyplýva, že zvolením si jedného zo súborov poistenia uvedených v tejto zmluve vyjadruje spotrebiteľ svoj súhlas s poistením schopnosti splácať splátky pôžičky poskytnutej na základe tejto zmluvy. Na výber bol buď základný súbor poistenia s výškou poistného 2,9 % z dojednanej výšky pravidelnej mesačnej splátky alebo komplexný súbor poistenia s poistným vo výške 6,9 % z dojednanej výšky pravidelnej mesačnej splátky zo zmluvy. Žalovaný vyznačením písmena A súhlasil s poistením s výškou poistného 2,9 % z dojednanej výšky pravidelnej mesačnej splátky podľa úverovej zmluvy, a teda výška poistenia takto predstavovala 3,24 € mesačne a výška splátky s poistením 114,90 € (výška splátky bez poistenia predstavovala 111,66 €). Súčasťou zmluvných dokumentov boli aj Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, obsahujúce údaje totožné s údajmi uvedenými v texte samotnej zmluvy vrátane explicitného vyjadrenia, že na získanie spotrebiteľského úveru sa nemusí uzavrieť poistenie na zabezpečenie úveru ani žiadna ďalšia zmluva o doplnkovej službe.

5. Z predžalobnej upomienky Všeobecnej úverovej banky, a.s. zo dňa 27.2.2019 vzal súd za preukázané, že banka ako pôvodný žalobca týmto listom oznámila žalovanému, že eviduje nedoplatok na splátkach vo výške 235,50 € a vyzvala ho na jeho úhradu bezodkladne najneskôr do 5.4.2019 na uvedené číslo účtu s tým, že ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 12/2018, bude oprávnená úver zosplatniť. Táto výzva bola žalovanému doručená doporučené do vlastných rúk dňa 4.3.2019.

6. Všeobecná úverová banka, a.s. listom zo dňa 27.4.2019 žalovanému oznámila vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru s tým, že dlžná čiastka k tomuto dňu predstavovala 1.651,68 € a vyzvala ho na úhradu tohto celkového dlhu na určené číslo účtu. Doručenie a ani odoslanie tejto výzvy žalovanému v konaní preukázané nebolo.

7. Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok z 30. novembra 2017, z jej dodatku č. 5 z 30. novembra 2021 a zo žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 6. mája 2022 vzal súd za preukázané, že Všeobecná úverová banka, a.s. postúpila svoju pohľadávku voči žalovanému vyčíslenú k 1. máju 2022 vo výške 1.642,40 € na žalobcu, a to s účinnosťou k 19. máju 2022. Listom z 24. mája 2022 Všeobecná úverová banka, a.s. oznámila žalovanému postúpenie pohľadávky na žalobcu. Zásielka bola odoslaná žalovanému dňa 24. mája 2022.

8. Právne súd posudzoval vec podľa § 2 ods. 1 písm. a/, b/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, podľa § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/, g/, h/, i/, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. a/, f/ a k/ a § 11 ods. 1, § 17, § 21, § 25i ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom čase uzavretia zmluvy, t.j. do 30. júna 2015 (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), podľa §§ 39, 45 ods. 1, 52, 53, 54, 54a, 100, 101, 103, 517, 524, 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), podľa § 92

ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, podľa § 1 písm. a/ a § 8 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z.z. a podľa § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid-19 a v justícii.

9. Zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a v prvom rade skúmal otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, pričom na základe predložených dôkazov dospel k záveru, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky voči žalovanému na žalobcu a žalobca tak preukázal svoju aktívnu vecnú legitimáciu v spore. K postúpeniu pohľadávky došlo s účinnosťou ku dňu 19. mája 2022, kedy úver zo zmluvy bol už splatný v celom rozsahu vzhľadom na dohodnutý termín konečnej splatnosti v apríli 2020, a teda podmienka postúpenia splatnej pohľadávky v zmysle § 17 zákona č. 129/2010 Z.z. bola preukázateľne splnená. Za splnené považoval aj ďalšie podmienky vyžadované pre platné postúpenie pohľadávky banky na žalobcu v zmysle § 92 ods. 8 prvej vety zákona o bankách, teda vzal za preukázanú písomnú výzvu banky pre žalovaného na zaplatenie jeho dlhu, a to predžalobnou upomienkou zo dňa 27.2.2019, ktorá bola žalovanému preukázateľne doručená dňa 4. marca 2019 a uplynutie 90 dní od doručenia tejto výzvy, keďže k samotnému postúpeniu došlo zmluvou účinnou 19. mája 2022. Podľa názoru súdu k samotnému postúpeniu pohľadávky došlo až po uplynutí viac než 90 dní od doručenia žaloby pôvodného žalobcu (banky) žalovanému v tomto konaní (žaloba bola doručená žalovanému dňa 10. januára 2022, pričom k postúpeniu došlo dňa 19. mája 2022). Podľa názoru súdu aj samotnú žalobu je možné považovať za výzvu na plnenie pred postúpením pohľadávky s odkazom na totožný právny názor Krajského súdu v Trenčíne, vyslovený v uznesení sp. zn. 5CoCSp/29/2021 z 30. novembra 2021. Uvedený záver založil Krajský súd v Trenčíne na tej skutočnosti, že doručenie žaloby sa v súdnej praxi chápe ako výzva veriteľa svojmu dlžníkovi na plnenie záväzku, ktorá vyvolala hmotnoprávne účinky. Niet preto žiadneho dôvodu pochybovať o tom, že žaloba spĺňa kritériá písomnej výzvy banky dlžníkovi na plnenie omeškaného záväzku v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Z týchto dôvodov mal súd za to, že sa postupovala splatná pohľadávka, a to po predchádzajúcej písomnej výzve banky a následnom uplynutí 90 dní nepretržitého omeškania žalovaného, z ktorého dôvodu žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby.

10. Následne súd posudzoval dôvodnosť samotného nároku a dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., z ktorého dôvodu nebolo možné ustáliť, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Preukázaná bola aj písomná forma zmluvy. Zo zmluvy vzal súd za preukázané, že poistenie úveru bolo iba fakultatívne, teda nebolo povinné, z ktorého dôvodu splátku poistného nie je možné zahrnúť do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a poistenie nemožno zahrnúť ani do výpočtu RPMN. Žalovaný mal teda možnosť uzatvoriť zmluvu aj bez súčasného uzavretia poistnej zmluvy, čo je zrejme jednak zo znenia bodu IV. zmluvy (Prihláška k poisteniu schopnosti splácať splátky pôžičky) a jednak zo Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere, v ktorých je výslovne uvedené, že na získanie spotrebiteľského úveru nie je nutné uzavretie poistnej zmluvy ani uzavretie inej zmluvy o doplnkovej službe. Poistné je súčasťou celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom v zmysle § 2 písm. g/ zákona 129/2010 Z.z. iba v prípade, ak je uzavretie poistnej zmluvy podmienkou získania spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok, čo nebol prejednávaný prípad, kedy bolo poistenie fakultatívne. Konštatoval preto, že informácie o celkových nákladoch spotrebiteľa v spojení so spotrebiteľským úverom, o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ako aj o ročnej percentuálnej miere nákladov boli v zmluve uvedené správne.

11. Z vykonaného dokazovania ďalej súd uzavrel, že v zmluve bol uvedený aj druh úveru ako bezúčelový spotrebiteľský úver, v zmluve bola uvedená aj doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru a boli v nej uvedené aj všetky predpoklady pre výpočet RPMN. Neboli tak splnené podmienky pre určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

12. K namietanej neprimeranosti výšky úrokovej sadzby v zmluve (25 % ročne) súd uviedol, že súčasťou rozhodovacej činnosti súdov je aj posudzovanie platnosti a primeranosti odplaty s poukazom na § 3 OZ v spojení s § 39, avšak takáto prax prichádza do úvahy len vo vzťahu k zmluvám o spotrebiteľských úveroch uzavretých v období od 1. júla 2010 do 1. júna 2014, v ktorom období platná právna úprava nestanovovala žiaden administratívny strop odplaty pri spotrebiteľských úveroch. V čase uzavretia zmluvy medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným platné a účinné ustanovenie § 53 ods. 6 OZ už takýto administratívny strop odplaty pri spotrebiteľských úveroch obsahovalo, keď určovalo najvyššiu

prípustnú výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľskej zmluve, a to odkazom na nariadenie vlády 87/1995 Z.z. Pre posudzovanie primeranosti odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru bolo s účinnosťou od 1.6.2014 stanovené konkrétne referenčné kritérium, ktorým sú súdy viazané. Počnúc dňom 1.9.2014 ustanovenie § 1a ods. 1 v spojení s § 1 ods. 4 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. stanovuje, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov, zverejnenej naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2014 ku dňu 31.12.2014 vyplýva, že ostatné spotrebiteľské úvery so splatnosťou nad jeden do päť rokov vrátane sa poskytovali pri RPMN 13,95 %. Odplata (zahrňujúca úrok) uvedená v zmluve vo výške 25 % ročne teda neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty ($2 \times 13,95 \% = 27,90 \%$), čo znamená, že je v súlade so zákonom a z toho dôvodu nemôže byť ani v rozpore s dobrými mravmi. Ak dohodnutá odplata, v ktorej sú zahrnuté aj zmluvné úroky, je v súlade so zákonom, nemožno tie isté zmluvné úroky súčasne vyhodnotiť ako neprimerané a z toho dôvodu ako dojednané v rozpore so zákonom. Odplata teda bola dojednaná platne a žalobca má nárok aj na zmluvné úroky z úveru a poplatky.

13. Vo vzťahu k predčasnému zosplatneniu úveru súd uzavrel, že toto predčasné zosplatnenie úveru bolo neplatné, keďže žalobca nepreukázal doručenie oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 27. apríla 2019 žalovanému, v dôsledku čoho nedošlo k účinnému zosplatneniu zostatku úveru. Tento záver však nemal vplyv na posudzovanie otázky, či zmluvou o postúpení pohľadávky došlo k postúpeniu splatnej pohľadávky banky na nebankový subjekt, keďže k 19. máju 2022, kedy došlo k postúpeniu pohľadávky, už bol splatný celý úver vzhľadom na dohodnutý termín konečnej splatnosti úveru v apríli 2020. V nadväznosti na tento záver žalovaný bol povinný žalobcovi uhradiť úver v dojednaných mesačných splátkach po 114,90 €, teda nie jednorazovo v celej výške, čo zohľadnil súd pri rozhodovaní o úroku z omeškania.

14. Z prehľadu zaplatených splátok vzal súd za preukázané, že neuhradená časť úveru predstavovala 1.835,20 €, pričom žalobca sa domáhal zaplata iba 1.642,20 €. Priznal žalobcovi nárok v ním uplatnenej výške 1.642,42 € vychádzajúc zo záveru, že žalovaným vznesená námietka premlčania žalobou uplatneného nároku je nedôvodná. Konštatoval, že jednotlivé omeškané splátky úveru posúdil ako samostatné plnenia, ktoré sa premlčujú samostatne od dňa splatnosti každej z nich (20. dňa v mesiaci). Prvá splátka, s úhradou ktorej bol žalovaný v omeškaní, bola splatná 20. januára 2019. S ohľadom na prerušenie plynutia premlčacích lehôt, ku ktorému došlo na podklade zákona č. 62/2020 Z.z., súd dospel k záveru, že ku dňu podania žaloby (25.11.2021) nebola splátka splatná dňa 20. januára 2019 premlčaná, a teda ani zvyšné, neskôr splatné splátky úveru premlčané nie sú, keďže premlčacia doba naposledy označenej splátky by uplynula až 6. apríla 2022.

15. O úrokoch z omeškania z jednotlivých omeškaných splátok súd rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. tak, ako je špecifikované v petite napadnutého rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu o zaplata úrokov z omeškania ako nedôvodnú zamietol.

16. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal ich náhradu úspešnému žalobcovi proti neúspešnému žalovanému.

17. Proti tomuto rozsudku, okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že súd žalobu zamietne a prizná mu nárok na náhradu trov celého konania. Zotrvával na argumentácii, že úver je bezúročný a bez poplatkov, a to najmä v dôsledku nesprávne vypočítaných nákladov spotrebiteľa spojených s poskytnutím úveru, kedy do celkových nákladov malo byť zahrnuté aj poistenie, a teda aj v dôsledku nesprávne vypočítanej RPMN v neprospech žalovaného. Podľa jeho názoru poistenie malo byť zahrnuté do celkových nákladov spotrebiteľa z dôvodu, že nebolo dobrovoľné. Aj keď v zmluve je uvedené, že poistenie nie je povinné, toto konanie označil iba ako účelové konanie právneho predchodcu žalobcu, ktorý predmetné poistenie nazval ako dobrovoľné, hoci v skutočnosti bolo povinným. Takéto konanie žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko má za následok navýšenie nákladov spojených s úverom tým, že keď povinné uzavretie poistnej zmluvy nazve ako dobrovoľné, tak ho nemusí zahrnúť do celkových nákladov spotrebiteľa, a tým pádom ani

do RPMN. Uviedol ďalej, že pokiaľ aj v štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere je uvedená informácia o tom, že na získanie úveru nie je potrebné uzavrieť poisťnú zmluvu, aj túto informáciu považuje za účelovú. Hneď nasledujúca kolónka totiž uvádza súvisiace náklady, pri ktorých je uvedené, že súvisiacim nákladom spotrebiteľa je poistenie schopnosti splácať splátky buď vo výške 2,9 % z mesačnej splátky alebo vo výške 6,9 % z mesačnej splátky úveru. Z týchto informácií, ako aj zo zmluvy teda vyplýva, že spotrebiteľ má možnosť si iba vybrať medzi základným súborom poistenia alebo komplexným, avšak nemá možnosť nevybrať si poistenie. V predtlačenom formulári zmluvy sa nenachádza kolónka – možnosť C „bez poistenia“. Tvrdil ďalej, že vyznačenie možnosti A – základný súbor poistenia nebol vyznačený jeho perom, ale bolo to predtlačené dodávateľom. Tvrdil, že okrem svojho podpisu nič vlastnoručne nepodpisoval, a teda žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť znenie zmluvy. Nejednalo sa o individuálne dojednané poistenie. Argumentoval tiež tým, že dňa 18.4.2015 dostal na podpis desiatky strán listín, ktoré naraz podpísal pred finančným sprostredkovateľom, teda nemal čas sa s nimi oboznámiť a prejsť si ich všetky predtým, než dôjde k podpisu samotnej zmluvy o úvere. Išlo pritom o formuláre, ktorých obsah nemohol ovplyvniť. Z týchto dôvodov trval na tom, že náklady za poistenie mali byť zahrnuté do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytnutím úveru, a tým pádom aj do RPMN. Pokiaľ odvolací súd v zrušujúcom uznesení uviedol, že poistenie nemá byť zahrnuté do celkovej čiastky, ani do RPMN, odvolací súd sa nezaoberal účelovosťou konania právneho predchodcu žalobcu, z ktorých dôvodov podľa žalovaného nie je viazaný svojim právnym názorom a túto otázku môže posúdiť inak pri opätovnom preskúmaní zmluvy a súvisiacej dokumentácie.

17.1. Zotrval aj na tvrdení, že zmluvný úrok vo výške 25 % je v rozpore s dobrými mravmi, keďže tento úrok viac než dvojnásobne prevyšuje priemerné úrokové miery poskytované bankovými subjektmi v rozhodnom období, zverejnené Národnou bankou Slovenska. Poukázal v tomto smere na rozhodovacia činnosť iných krajských súdov. Zdôraznil tiež, že k tejto procesnej obrane žalovaného sa žalobca žiadnym spôsobom nevyjadril, nerozporoval predmetné skutočnosti, a preto súd mal z nich vychádzať.

17.2. V odvolaní zotrval aj na námietke nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu bez bližšieho odôvodnenia, zotrval na námietke premlčania, rovnako bez uvedenia ďalších skutočností, ako aj na tvrdení, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až l/, s/, z/ a aa/ zákona o spotrebiteľských úveroch, preto sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov.

17.3. Zo všetkých týchto dôvodov považuje úver za bezúročný a bez poplatkov a navrhuje rozsudok zmeniť tak, že súd žalobu zamietne.

18. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi napadnutého rozsudku, ktorý považuje za vecne správny a odvolacie námietky žalovaného považuje za účelové.

19. Žalovaný v replike zotrval na dôvodoch podaného odvolania, znovu uviedol, že nemal možnosť uzavrieť zmluvu bez poistenia, nemal možnosť riadne si preštudovať všetky listiny, ktoré mu boli predložené pred podpisom zmluvy a žiadal o opätovné preskúmanie zmluvy o úvere a súvisiacej dokumentácie odvolacím súdom.

20. Ďalšie vyjadrenia v spore podané neboli.

21. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

22. Predmetom odvolacieho prieskumu nebol výrok II., ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, pretože žalobca ako osoba oprávnená na podanie odvolania proti tomuto výroku rozsudku odvolanie nepodal a tento výrok preto nadobudol právoplatnosť.

23. Rozsudok je v napadnutom vyhovujúcom výroku I. a v súvisiacom výroku III. o nároku na náhradu trov konania vecne správny, preto ho odvolací súd v týchto výrokoch potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

24. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 9. apríla 2024 o 9.15 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 207, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 2. apríla 2024 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

25. Žalovaný namietal odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b/), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f/) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h/).

26. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

27. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre náležité zistenie skutkového stavu, tieto dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 až § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani žiadne vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie v spore, preto odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

28. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v napadnutej časti, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom sporu.

29. Žalovaný v odvolaní v podstatnej časti už len opakuje argumenty uvádzané v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

30. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého žalobca je v spore aktívne vecne legitimovaný, žalobou uplatnená pohľadávka nie je premlčaná, zmluva o úvere, uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným zo dňa 21. apríla 2015 obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, poistenie úveru nebolo povinné, z ktorého dôvodu splátka poistného nebolo možné zahrnúť do celkových nákladov spotrebiteľa, spojených s úverom a ani do výpočtu RPMN a dojednaná výška odplaty je v súlade so zákonom, v zmluve sú uvedené všetky predpoklady pre výpočet RPMN, ktorý je správny a neboli zistené ani iné dôvody, pre ktoré by úver z tejto zmluvy bol bezúročný a bez poplatkov. Žalovanému tak vznikla povinnosť z uvedenej zmluvy zaplatiť nielen istinu úveru, resp. jej nesplatenú časť, ale aj zmluvné úroky a úroky z omeškania tak, ako o tom vecne správne rozhodol súd prvej inštancie výrokom I. napadnutého rozsudku.

31. Súd svoje úvahy, ako dospel k vyššie uvedeným záverom, podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval, zohľadňujúc pritom právny názor odvolacieho súdu vyslovený v jeho zrušujúcom uznesení sp. zn. 6CoCsp/65/2022 zo dňa 20. marca 2023, tieto úvahy sú správne, niet v nich žiadneho logického rozporu a odvolací súd sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje, odkazuje na ne a na tomto mieste ich neopakuje.

32. Odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného, keďže ide o skutočnosti, ktoré boli už uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite v odôvodnení rozsudku vysporiadal.

33. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné:

34. Podstatou odvolacích námietok žalovaného je tvrdenie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru zo zmluvy o úvere z dôvodu, že v zmluve je nesprávne uvedená celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť a nesprávne je vypočítaná aj RPMN v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa z dôvodu, že

do týchto celkových nákladov nebolo zahrnuté aj poistenie a toto nebolo ani predpokladom pre výpočet RPMN. Namíeta zároveň aj rozpor dohodnutého zmluvného úroku vo výške 25 % s dobrými mravmi.

35. S otázkou, prečo splátku poistenia úveru nie je možné zahrnúť do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a prečo nemožno poistenie zahrnúť ani do výpočtu RPMN, sa súd prvej inštancie správne vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukazom na ust. § 2 písm. g/, h/ a i/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. do 30. júna 2015 a na závery rozsudku v tejto časti odvolací súd v celom rozsahu odkazuje.

36. Súd dôsledne zisťoval, vychádzajúc z ust. § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z., či žalovaný musel uzavrieť zmluvu o poistení, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, ktorá skutočnosť bola rozhodujúca z hľadiska možného zahrnutia poistenia do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

37. Vychádzajúc zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 21. apríla 2015, bod IV. Prihláška k poisteniu schopnosti splácať splátky pôžičky (poistenie nie je povinné), už v označení tejto časti zmluvy je uvedené, že poistenie schopnosti splácať úver nie je povinné.

38. Z obsahu tohto bodu zmluvy vyplýva, že iba zvolením si jedného zo súboru poistenia (označením X) spotrebiteľ vyjadruje svoj súhlas s poistením. Mal teda reálnu možnosť vznik poistenia vylúčiť tak, že by si ne zvolil ani jeden zo súborov poistenia, a nebolo preto potrebné ako osobitnú možnosť uvádzať pod písmenom C nezvolenie si poistenia, resp. „bez poistenia“, ako to namíeta žalovaný v odvolaní.

39. Zvolenie poistenia nebolo povinné a zmluvu o spotrebiteľskom úvere bolo možné uzavrieť bez vyplnenia bodu IV., upravujúceho poistenie, preto nenáležitý je tvrdenie žalovaného, že zmluvu o úvere nebolo možné uzavrieť bez poistenia, a že teda de facto poistenie bolo povinné.

40. Poistenie bolo teda v zmluve nielen označené ako nepovinné, ale aj reálne bolo dobrovoľné, keď voľba poistenia úveru bola výlučne na spotrebiteľovi.

41. Odvolací súd sa z vyššie uvedených dôvodov nestotožnil s námietkami žalovaného o účelovosti konania žalobcu, ak označil poistenie ako nepovinné, hoci de facto bolo povinné.

42. Pokiaľ žalovaný v odvolaní uvádza okolnosti, za ktorých malo dôjsť k označeniu súboru poistenia A ako jeho voľby, keď spochybňuje, že tento údaj nebol ním vyznačený, že bol v zmluve vopred predtlačovaný, že nemal čas si prečítať všetky listiny pred podpisom zmluvy, ide o skutkové tvrdenia, ktoré prvýkrát uvádza žalovaný až v odvolaní, a ktoré preto neboli predmetom dokazovania na súde prvej inštancie. Keďže tieto tvrdenia nespĺňajú podmienku novôt v zmysle § 366 CSP, nebolo možné na nich prihliadnuť v odvolacom konaní. Žalovaný neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by mu objektívne bránili tieto skutkové tvrdenia na svoju obranu uviesť už v konaní pred súdom prvej inštancie a nejde ani o skutočnosti, ktoré by sa týkali procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu alebo ktorými by malo byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 366 CSP).

43. Účelovosť konania, pokiaľ ide o označenie poistenia ako nepovinného, nemožno vyvodiť ani zo Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere, ktoré boli súčasťou zmluvy a boli žalovaným podpísané, ako na ne poukazuje žalovaný v odvolaní, pretože aj v týchto informáciách je výslovne uvedené, že na získanie spotrebiteľského úveru nie je potrebné (nevyhnutné) uzavretie poistenia na zabezpečenie spotrebiteľského úveru alebo ďalšej zmluvy o doplnkovej službe, a pokiaľ za touto kolónkou nasleduje kolónka „súvisiace náklady“, v ktorej je uvedené poistenie schopnosti splácať splátky úveru, táto kolónka obsahuje informáciu o poistnom vo výške 3,24 €, na platenie ktorého vznikla žalovanému povinnosť na základe jeho výberu v zmluve.

44. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd správne uzavrel, že poistením úveru nebolo podmienené uzavretie úverovej zmluvy, a preto náklady na poistenie úveru nemôžu byť zahrnuté do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním úveru, a teda aj do výpočtu RPMN, ktoré údaje v zmluve boli uvedené správne a úver preto nie je bezúročný a bez poplatkov.

45. K odvolacej námiatke žalovaného, v zmysle ktorej zmluvný úrok vo výške 25 % je v rozpore s dobrými mravmi, odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na správne a veľmi podrobné dôvody napadnutého rozsudku v tejto časti (odsek 90. odôvodnenia napadnutého rozsudku), s týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje a na tomto mieste ich znovu neopakuje. Správne súd prvej inštancie vysvetlil, že zmluvné úroky sú súčasťou odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, a pokiaľ táto odplata je v súlade so zákonom, nemôže byť iba jej časť (v prejednávanom spore úroky) v rozpore s dobrými mravmi a so zákonom.

46. Správne sú závery napadnutého rozsudku aj vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobcu, vo vzťahu k vznesenej námiatke premlčania, vo vzťahu k náležitosti úverovej zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na ktoré odvolací súd rovnako odkazuje a v celom rozsahu sa s týmito závermi stotožňuje.

47. Žalovaný v odvolaní iba vo všeobecnosti uviedol, že zotrváva na námiatke nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, na námiatke premlčania, na tvrdení, že zmluva neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, z ktorých dôvodov považuje úver za bezúročný a bez poplatkový, pričom neuvádza žiadne konkrétne námietky, s ktorými by sa mal odvolací súd v odvolaní vypořadať.

48. Nedôvodná je aj odvolacia námiatka o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku, keďže rozsudok obsahuje všetky náležitosti v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP, zistený skutkový základ rozhodnutia aj právne závery sú v preskúvanom rozsudku dostatočne, jasne, určito a zrozumiteľne vysvetlené, náležite a preskúmateľne zdôvodnené a odôvodnenie rozsudku je úplné tak po skutkovej, ako i právnej stránke.

49. Vecne správne rozhodol súd aj o nároku na náhradu trov konania podľa výsledku konania.

50. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch I. a III. ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

51. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnému žalobcovi. Odvolací súd preto priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ust. § 251 CSP.

52. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).